

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду „Краљ Миланова“ ул. бр. 16., а у унутрашњости код овлашћених скупилаца или на пошти. Цена је листу: чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 дин. Гостиничарима и механџијама из унутрашњости годишње 12, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 6, полугодишње 4 динара, ну ови се по овој цени могу претилатити само преко својих команданата, полицијске односно пограничне жандармерије. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство годишње 24, полугодишње, 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Писма само плаћена примају се. Рукописи не враћају се. Огласи по погодби.

СЛАВА ПОЛИЦИЈСКЕ ЖАНДАРМЕРИЈЕ.

У прошлу недељу, на први дан Духова, оvd. команда полицијске жандармерије прославила је свог патрона, на врло свечан начин.... Свечаност ове славе била је у толико величанственија, што су на њој благоволили присуствовати и Њихова Величанства Краљ Александар I као врховни командант војске, и Његов узвишени отац Краљ Милан, као командант активне војске. Сем Њихових Величанстава, овој су свечаности присуствовали: г. Владан Ђорђевић председник министарског савета, у парадној униформи санитетског пуковника, г. Јеврем Андоновић наш министар унутрашњих дела, г. Драг. Вучковић војни министар, г. Никола Христић председник Државног Савета, ђенерал г. Дим. Ц. Марковић, начел. штаба акт. војске, начелник министарства унутр. дела г. Ант. Пантовић, инспектор г. Аца Стевановић, пуковници: г. г. Дим. Недељковић, Јован Ванлић, Јаков Максић, Дамњан Влајић и Александар Констандиновић, и још много виших и нижих официра, сви чланови управе града Београда и по два официра нижих чинов и редова из свију трупа оvd. као изасланици њихови.

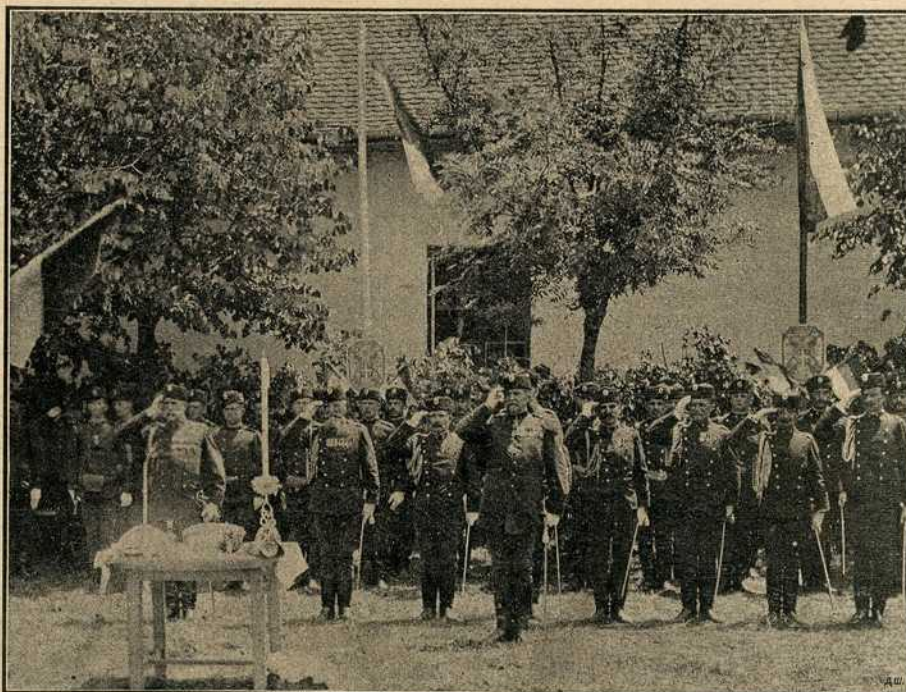
Простор листа не дозвољава нам да опширно опишемо ову свечаност. За то, бићемо кратки, али исцрпни.

Око 11 сати жандарм-трубач, са улаза огласи трубним знаком долазак Краљев. И за мало, Њихова Величанства стигоше са свитом. Пред уласком, дочекао је Њихова Величанства наш уважени управник града Београда г. Риста Бадемлић. Кад Њихова Величанства ступише у двориште, војна музика от-

поче свирати химну. Г. пуковник Марко Ц. Марковић, командант полицијске жандармерије и домаћин славе, изађе Његовом Величанству на рапорт. Кад је Краљ примио рапорт, поздрави се са г. Марком и рукујући се честитао је славу. За тим пође дуж фронта ка десном крилу где је била застава, и кад је дошао према средини, поздрави жандарме са „помози Бог“. Као из једног грла громко одоздравише жандарми свога Краља са „Бог ти помогао“. Краљ је за тим продужио даље и дошав до врха фронта, поздрави заставу. По томе Његово Величанство дошло је на леву страну дворишта, где га дочекаше поменути чланови владе и остали великодостојници. По поздраву отпоче сечење колача са благодарењем, поред стола, а пред средином фронта. Са војним протојерејем г. Илијом Протићем, ломили су колач, домаћин г. пуковник Ц. Марковић, један најстарији наредник и један редов. Тај моменат доносимо у првој слици. Његово Величанство Краљ са Његовим Величанством Краљем Опем, одстојали су и посматрали за све време сечења колача и благодарења.

По свршеном благодарењу, домаћин, командант г. Ц. Марковић, изашао је на средину дворишта, поклонив се прво Његовом Величанству Краљу, окренуо се за тим фронту, и, одрилик, како смо убрзо схватили, изговорио је ових неколиких речи о значају ове славе:

„Господо официри и жандарми!
Седамнајестог фебруара ове године, навршило се 38 година од како је ова трупа установљена.

Другог Јуна ове године, навршиће се 36 година од бомбардовања Београда, — а десет година, од како је ова трупа узела себи данашњи дан за патрона и прославља га — као успомену на бомбардовање Београда 1862. год. Кад је наш велики и неумрли *Кнез Михаило Обреновић*, одбијао душманску навалу са српског земљишта, и кад су, већи део ваших старих другова, помишљајући на своју *заклетву* и дужност према својој владаоцу и *Отаџбини*, храбро се и јуначки борили, па у овој борби многи од њих и попадали, којима, нека је вечан помен међу нама и *слава* — дали су светао и узорит пример свима нама: како Владаоцу и Отаџбини ваља *служити*, а кад потреба захте, за њих и *умрети*.

Слава је *српски народ* вазда одржавала у слози и љубави. *Српски народ* славу славећи, вазда се сећао својих предака и њихових заслужних и великих *дела*.

Господо официри и жандарми!

Ово слободно место, на коме ми данас стојимо, и без икаквог презања колач режемо и славу славимо, *крвљу је* наших предака и дедова, а *стоју по стоју*, заливано и топљено, док је било ослобођено.

Ова, пред нама на столу упаљена воштаница и овај, према обредима наше свете цркве пресечени, и вином преливени колач, тврди су и непобитни јемци свега овога.

Господо официри и жандарми!

Ја вам честитам данашњу славу, са жељом, да је славите и не заборављате, да вам слава помаже, и да вас вазда у братској слози и љубави одржава, те како би све оно, а у највећој заједници и са коришћу извршити могли — што наш *љубљени и омиљени Господар* и Краљ, Александар Обреновић I. и Отаџбина од нас, а са правом затражили буду.

Живео Краљ и Његов Дом.“

Кад је г. Марко изговорио ових неколико топлих речи, Његово Величанство пружио му је руку поздравив се с њиме, и како нам је изгледало, честитало му је на говору. — Г. Марко је говорио са патосом; одмерено и са топлином; његове речи потицале су из дубине његове патриотске душе.

Умољен од Команданта, Његово Величанство је благовољело пристати да трупа дефилира. И дефиловање са војном музиком на челу извршено је пред Њиховим Величанствима пред двориштем жандармеријске касарне, почев из улице „Девет Југовића“ у правцу поред канцеларије управе града Београда. Жандарми и официри показали су том приликом, да су у војничком вежбању усавршени.

За овим је трупа враћена у двориште, и на истом месту постројена. Његово Величанство Краљ благовољело је у једном кратком али језгровитом говору изразити своје задовољство на службу жандармерије.

Пошто је укратко споменуо постанак и развитак њен, **Он** је поменуо и историјске заслуге жандармерије за време владе блажено-почившег Кнеза Михаила, и **сам** констатујући, да жандармерија врши свој постављени јој задатак како се од ње и очекује.

Свој говор, Његово Величанство завршило је са „Срећна вам слава.“

На то официри и жандарми а и сви присутни одпоздравиле Краља са „Живео.“

Војна Музика, отпоче химну и за то време, официри и војници стајали су према Краљу одавајући му почаст као што друга слика показује.

По томе, а по жељи Његовог Величанства, Командант жандармерије извео је пред фронтом четири од најстаријих и најзаслужнијих нижих чиновца. Краљ је сваког од њих по нешто упитао и **својом** руком предао је орден за *војничке врлине* староме поднареднику при управи града Београда Дојчину Јовановићу. Остали су тај орден већ имали.

После овога, Њихова Величанства и остали великодостојници, умољени од команданта-домаћина, ушли су у павиљон где су по српском обичају угошћени, којом је приликом Његово Величанство предало орден за војничке врлине г. Сави Нешићу жандармер. мајору при активној команди.

Око 12 сати Њихова Величанства отишли су у двор, испраћени са истим почастима којима су били и дочекали.

По одласку Величанства, настало је право весеље, које је трајало целог дана и у вече до неко доба. Жандарми са својим гостима играли су и певали.

И после подне долазили су гости, официри и грађани. Од страних заступника, видели смо, да су славље ово походили ова господа: Немачки посланик г. Векер Готе са госпођом; Аустријски гроф Шисл, Белгијски гроф Диздел и заступник руског посланика г. Некљудов.

Од новинара, при овој свечаности, био је присутан уредник нашега листа.

И тако је свршена ова лепа и ретка свечаност. Лена је по импозантном уређењу, а ретка по томе, што она износи на видик оно доба, кад је српска жандармерија са херојском храброшћу, одбијала душмана са прага ове свете и драге земље наше; што је својом крвљу запечатилa у историји српског народа: *верност према својој Владаоцу и љубав према својој Отаџбини*.

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК.

Општински послови.

(НАСТАВАК)

ж. *Уверења која се издају грађанима ради ослобођења плаћања царине на увоз разних потреба за индустрију, занатлиство и кућевну употребу.*

Рађено у суду општине обреновачке
12. марта 1898. год.

Преста суду Риста Поповић трговац
па изјави:

Молим суд да ми изда уверење о томе, да сам набавио 21 колето собног намештаја под знаком Н № 1345/1365 у тежини 1726 кила за моју свастику као њену даровину, девојачку спрему, коју удајем за Петра Марковића оvd. трговца и да ова роба није за шпекулацију.

За доказ, привођим сведоке.

Риста Поповић.

Ми јамчимо да су наводи Ристини истинити и да је узету робу узео за даровину својој свастици а не за шпекулацију.

Тодор Петровић, бакалин.

Милан Марковић, столар.

Оверава, Члан суда:

А. Папић.

(На полеђини):

№ 5458.

На основу уверења грађана, издати молиоцу тражено уверење по наплати таксе.

12. Марта 1898. год.

Обреновац.

Председник суда:

М. Танкосић.

Чланови:

А. Папић.

Ж. Лазић.

Уверење.

Суд општине обреновачке на основу прибављених доказа, уверава сваку власт, да је Риста Поповић оvd. трговац, набавио за даровину — девојачку спрему — својој свастици Катарини, кћери Петра Ивановића оvd., собни намештај 21 колето под знаком Н № 1345/1365 у тежини 2726 кила, и да ће јој овај при њеној удаји за Петра Марковића оvd. трговца, за кога је испрошена, предати а неће га употребити за трговину и шпекулацију.

Ово уверење издаје суд Ристи пошто је прописну таксу у два динара платио.

Од суда општине обреновачке 12. марта 1898. г. С.№ 5458 у Обреновцу.

Писар:
А. Кубуровић.

(М. П.)

Председник суда:

М. Танкосић.

Рађено у суду општине пожаревачке
12. маја 1897. год. у Пожаревцу.

Преста суду Милорад Петровић, фабрикант кожарски, па изјави:

За моју фабрику набавио сам један вагон чамове коре у тежини 10500 кила за бојење кожа, и 3 колета машински делова под знаком SJA № 29/31 у тежини

420 кила. Молим суд да ми изда уверење да ћу ову робу за потребу у мојој фабрици а не за шпекулацију — употребити.
Милорад Петровић, фабрикант.

Ми подписани грађани уверавамо суд и јамчимо, да је горња роба, доиста набављена за индустриско-фабричку потребу и да је Милорад неће употребити за шпекулацију.
Јован Аврамовић, трговац.
М. Арсић, кројач.

Оверава, Члан суда:
М. Пејић.

(На полеђини):

№ 6854.

На јемство грађана издати тражено уверење по наплати таксе.

12. Маја 1897. год.
Пожаревац.

Председник суда:

Ј. Ашковић.

Чланови:

М. Пејић.

И. Арсовић.

Увера.

Суд општине града Пожареваца, по прибављеним доказима, уверава сваку власт, да ће г. Милорад Петровић фабрикант кожа из Пожареваца, набављену количину коре у 10500 кила и 3 колета машински делова под знаком SJA № 29/31 у тежини 420 кила, употребити за своју кожарску фабрику а не за шпекулацију.

Ову уверу издаје му суд, пошто је прописну таксу у два динара платио.

Од суда општине пожаревачке 12. маја 1897. год. № 6854 у Пожаревацу.

Секретар:
М. Лазвић.

(М. П.)

Председник суда:

Ј. Ашковић.

Увера.

Суд општине града Смедерева, по прибављеним доказима, уверава сваку власт, да ће Перса Раденковић удова овдашња набављену количину рубља под знаком TLN № 634 у тежини 85 кила употребити за спрему своје девојке а не за шпекулацију.

Ову уверу издаје јој суд на зактев пошто је прописну таксу у 2 динара платила.

Од суда општине града Смедерева 15. јула 1897. године № 3426 у Смедереву.

Секретар:
Ч. Протић.

(М. П.)

Председник суда:

М. Поповић.

Увера.

Суд општине града Ваљева, по прибављеним доказима, уверава сваку државну власт, да ће Петар Урошевић, штампар оvd., набављених 7 колета, једну штампарску машину са деловима под знаком AC № 2980/86 у тежини 3461 кило употребити за своју штампарију, постојећу овде у Ваљеву, а не за шпекулацију.

Ову уверу издаје му суд пошто је 2 динара таксе платио.

Од суда општине града Ваљева 22. августа 1897. године № 5822 у Ваљеву.

Секретар:
Љ. Петровић.

(М. П.)

Председник суда:

Ф. Кораћ.

NB. Сва уверења ове врсте, треба да су потврђена и полицијском влашћу.

(НАСТАВИКЕ СЕ)

С А Н

Из успомена Горона, бившег шефа талне париске полиције.

(СВРШЕТАК).

По тој достави, одмах сам наредио, да ми се тај момак доведе. На моја питања веома се неспретно бранио. Био је збуњен, а та околност зове се на полицијском језику: грижа савести.... У осталом, он је имао сумњиву прошлост.... Још једна околност војевала је у тај мах противу њега. Он, који у очи злочина, није имао у своме цепену ни пребијене паре, имао је сада један наполеондор. За тим је при њему нађен и један свежањ кошуља и штофа, који се потпуно слагаше са стварима, што су нађене у свежњу убијене госпође Базир.

У први мах, није хтео да објасни, одкуда му је овај новац и свежањ, по одмах за тим рече: да је на трамвају срео своју бившу љубазницу, која је била слушкиња, и она му је дала новац и свежањ са стварима.

Овај и овакав одговор није се могао узети у озбиљан обзир за то, што он није могао да покаже ни име ни адресу те своје љубазнице, која је била тако великодушна према њему... Мислио је дуго, па онда рече:

— Аха, сад знам. Она се зове Адела и служи у једној кући близу Арк де Триолф...

Ово објаснење беше детињасто, неспретно, особина свију злочинаца...

Затворисмо га. Тајни агент који га је ухватио, беше тврдо уверен, да је он убица. Међутим, ја и истражни судија сумњали смо у ово тврђење... Сутра дан морадосмо га пустити, јер се беше оправдао. Десет сведока тврдили су: да је он у очи убиства провео цео дан и целу ноћ у кварту Нељи и Левалоа. а то је врло далеко од Венсена.

Што је у овој ствари најзанимљивије, то је, да смо доцније пронашли његову љубазницу, и тада смо се уверили, да је он истину говорио. Она је признала, да му је дала онај свежањ ствари, који је био истоветан са свежњом г-ђе Базир.

Ова ме ствар поче узнемиравати. Вратих се у квартал Венсен, да тамо своју истрагу допуним.

Тамо сам дознао многе појединости, које стоје у вези са овим убиством. Нарочито сам много дознао о г-ђи Х... Њени суседи причаху ми, како она није могла трпети г-ђу Базир. Мрзела је, што је побожна, и што од раног јутра па до мрклог мрака гура по соби свој сандук са точковима. Тада је обично говорила: „да она не може даље трпети трамвај над својом главом...“

Сазнао сам и то, да је г-ђа Х. пргава, и да се често свађа са женама, које су у истој кући становале.

Међутим, нисам о њој дознао ништа хрђаво. Истина, она је била нешто мало оригинална, али није била у стању да некоме напакости. Једино, што сам о њој дознао, беше то, да је била веома чудновате нарави. Казаше ми, да су је видели једнога дана, како је изручила пуну корницу пепела на главу г-ђе Базир... Иначе, она је њу, т. ј. г-ђу Базир често оговарала.

Дошао сам са г. Гиљом у стан г-ђе Х. да извршимо претрес. Наравно, да смо то учинили под изговором: како нас је два пута обманула, шиљући нам лажна обавештења. Претресом овим нисмо ништа нашли, што би допринело расветљењу овога догађаја. Сем тога, познавајући часност њенога мужа, нисмо се били ни усудили да претресемо све ствари у њеноме стану. У осталом, од тога нас је задржала и бесна вика ове горопадне жене.

Остависмо ову кућу. Зловољан, нерасположен и пун горчине, упутих се у свој стан. Морам признати, да сам тада трагао кривична дела са пуном страшћу каквог старог ловца.... Цело сам вече мислио о овоме злочину. Хтео сам да легнем у постељу, ал нисам могао заспати... Истраживао сам у томе часу побуде, које су руководиле г-ђу Х... да убије своју сусетку. Признајем, да сам био тврдо уверен, да је баш она ово убиство извршила... Што сам више о томе премисљао, све сам јаче долазио до уверења: да је г-ђа Х... извршилац овог крвавог злочина.

Узбуђен, свладан разноликим мислима и комбинацијама, мени се јавише јасне визије... Привиђао сам чудновате појаве.

...Пред-а-мном је соба г-ђе Базир, заједно са барјацима, који су по зидовима намештени. Па онда, оне свете иконе... све... све... Ено, једна старица долази из цркве. У руци држи молитвеник. Пење се уз степенице. Заморена седа на столицу да мало одахне. Ено, сад је устала. Отвара полако врата и тражи у предсобљу неки сандук са точковима.... Нашла га.... Поче га гурати по соби... Точкови клопарају... Шта је оно?.. Ено, једна стара жена са разбарушеном косом гурну снажно врата, која су само мало притворена. У руци држи парче конопца....

— То је већ сувише! — виче она. — Тако ми Бога, нећеш ме више будити из сна са тим твојим трамвајем!... Као фурија јурну на г-ђу Базир. Ено, обори је на земљу. Сирота старица дршће од страха ал не може да виче за помоћ. Разјарена жена обмота конопца око врата запрепашћене старице,

Точне стезати из све своје снаге... Чујем крклање... А сад... сад... ништа... Све је свршено...

Напрегох очи да видим, ко је та жена — убица. Гле, то је главом г-ђа Х... Смеје се са неким лудачким смехом.

— То је тај проклети сандук стара вештице. Ха, ти ми више нећеш досађивати.

Чух за тим гужом зврјање точкова и видох лепо г-ђу Х. како овај сандук навали на тело госпође Базир, које се још последњи пут у самртничком ропцу трзало... Г-ђа Х. збуњено гледа око себе... Ено, изађе у предсобље да се увери: да ли ко год долази... Шта је оно? Скиде са дувара тежак сат: сакри га под кецељу и изађе напоље затворив за собом врата... Пробудих се... Бејах окупан у зноју... Овај ми сан беше пред очима са свима појединоцима његовим. Био сам на чисто. Знао сам, да је овај злочин на онакав начин извршен, и да су истоветне побуде, које сам у сну видео. Дакле, убица је г-ђа Х... Одох одмах истражном судији. Г. Гиљо још спаваше... Пробудих га... Беше изненађен мојом раном посетом... Саопштих му све оно, што сам у сну видео, т. ј. прочитах му узбуђен мој рапорт, који сам на основу овога сна написао... Г. Гиљо био је један од најспремнијих судија у парискоме суду, што се тиче кривичних истрага. Ја сам ретко видео тако способног судију као што је г. Гиљо. Он је психолошки оцењивао злочинца; умео је да разбистри најмагловитије дело истраге и да схвати побуде, које су руководиле кривца да изврши злочин. Он ме је слушао са највећом пажњом. За време мога читања давао је покретом главе знаке одобравања.

— Са свим тако морао се извршити тај злочин, рече он. То су логични закључци... Јес, јес, злочин се овај морао извести под условима, које сте ми ви сада показали. Ал ваше и моје убеђење није довољно за судије. Верујем потпуно као и ви да је г-ђа Х... луда и да је она убила г-ђу Базир. Али, камо за све то доказа? Треба пре свега пронаћи дуварски сат, а то је не могуће за то, што неби смели понова извршити претрес у њеноме стану, пошто је њен муж частан и карактеран човек. Потражите какав други начин да се овај сат пронађе.

...Вратих се у одељење јавне сигурности. Судија је имао право. Госпођа Х. налази се у таквом душевном стању, да јој чак ни сопствено признање неби ништа вредило. Но, баш да би то њено признање и имали, зар неби јавно мњење казало: како сам неспособан, па место да нађем правога убицу, стављам ово грозно дело на терет једној лудој жени?... Дакле, ја сам требао пронаћи дуварски сат... Сетих се у томе часу на агента Барбаста. Његова специјалност могла ми је бити од користи. Дозвах га к себи... Нисам му објаснио: да ми је сан открио извршиоца овога злочина. Саопштио сам му само моје мисли о томе убиству. Он ме је мирно слушао.

— Ви треба, рекох, да добијете од г-ђе Х... њено признање. Нарочито треба да сазнате, где је склонила дуварски сат.

Барбаста, који је имао великог уздања у самога себе рече:

— Не брините се, ја ћу успети...

За тим оде. Кад је стигао у Венсен, затече г-ђу Х. болну. Лежала је у постели и беше у раздраженом стању.

— Шта! Зар сте опет дошли да ми досађујете? викну она. За тим настави своју стару песму: како може од сада гледати злочине својим очима, али ако се буде мешала...

— Немој те тако, милостива госпођо, рече Барбаст, који је могао да убеди злочинца, како је злочин, што га је извршио, био уместан и потпуно оправдан... Без многог околишења седе на кревет и поче даље разлагати своје мисли:

— Ја сам дошао само због једне мале формалности...

— Тако?

— Јест. То је са свим проста ствар коју сте ви учинили. Хе, да је мени каква жена досађивала са трамвајем више моје главе, ја бих је оног часа убио...

Луда жена засветли очима.

— Е, мој синко, повика она, па то сам и ја учинила!...

— А где је дуварски сат? упита агент.

— Дуварски сат? смејаше се госпођа Х... па он је овде под креветом...

Сат је био заиста под креветом. За време нашег претреса, нисмо на то могли ни посумњати. Требало је само да г-ђа Х. подигне даске с кревета, па да се сат пронађе...

Обазриво и са пуно пажње, доведе Барбаст г-ђу Х... у одељење јавне сигурности... Ту је она, са осећајима неког из-

ванредног задовољства, испричала све појединости овога злочина. Најзад рече:

— Од кад је она вештица мртва, спавам на миру. Ноћу сам морала слушати кад се враћа из цркве, а ујутру кад се враћа са јутрења. Јес, морала сам слушати, како гура свој сандук са ужасним точковима... Требало је, да је убијем! У очи тога дана, добила сам из дуђана свежањ, на коме је био јак канап... Овај ће канап, рекох у себи, бити доста јак да је могу удавити... У понедељак ујутру спавала сам. На једаред пробуди ме из сна лупа њеног сандука. Била се вратила из цркве. Скоких из кревета. Појурим на басамаче. Врата од њенога дво-ришта беху отшкринута. Јурнух на ову жену; оборим је на земљу и обвијем јој канап око врата... Није могла ни дахнути. Једно дете од 6 година могло је убити... Тада сам, настави она са изразом неке одвратне љутине, наваљала на њено тело онај проклети сандук с точковима, и викнух: „нећеш више над мојом главом трескати са овим проклетим двоколицама, које су ме толико мучиле...“ За тим сам узела дуварски сат, који је она тако волела и рекох: „нећеш више чути твој сат да одкуцава и звони...“

Био сам запрепаштен, слушајући признање ове жене. Дакле, цео мој сан био је остварен у свима његовим појединоцима... И поред свега њеног признања, њој су требали лекари а не судије. За то је била и послата у лудницу Салпетерску на посматрање. Сви лекари беху сагласни: да је г-ђа Х. неурачуњлива...

И тако се сврши историја мога чудноватог сна.

ИЗ ЦРНЕ КЊИГЕ ЈЕДНОГ ПОЛИЦИСКОГ ЧИНОВНИКА.*

(у преводу М. П. Јовановића).

1. САМ СУДИО!

Наша је варош под утиском најјачега саучешћа, изазваног несрећним случајем, који је задесио једну од најугледнијих породица наших. Јутрос, у спаваћој соби свога стана, домска улица бр. 120., нађени сумртви: истражни судија при одвешњем првостепеноме суду, Рудолф Т., и његова млада супруга. Обоје су угрушени отровом угљенова оксида. Млади пар сипоћ доцкан вратио се кући са села од породице Ц. Заложили су ватру у пећи спаваће собе и сувише рано, пре нужног сагорења угља, заврнули кључ на пећи. У истражном судији Т. варош губи једног веома подобног чиновника, који је своју каријеру започео са најбољим изгледима. Његова супруга била је један од најлепших украса наше вароши. Овај млади пар, који је напрасно и на тако грозан начин отргнут срећи најлепшег домаћег живота, оставио је за собом плод нежне љубави — синчића, од две године...

Ову жалосну белешку донесоше вечерња издања локалних листова окружне вароши Г...

— Ужасан случај! Знате ли што више о томе, господине комесару? упита ме преко својих новина мој сусед за столом у кафани.

— Не, одговорих кратко. Ваше новине објашњавају са свим довољно ту несрећу, непажљивошћу самих страдалника. Па ипак знао сам више о томе, тако, да ме је терет тога знања тешко притискивао.

* «Из црне књиге једног полициског чиновника. Сlike из живота, од Јосифа Ерлера» — тако се зове књижница, у којој се налази дваестину оваких слика. Како су оне врло подесне да покрену пажњу и наших полициских чиновника за озбиљнија проучавања кажњивих дела, која по дужности селеђују, и за слична бележења, то их овим почињемо доносити у преводу са немачког оригинала читаоцима «Полициског Гласника.» Оне ће, надамо се, дати вољу нашим иследницима, да се труде у сваком кривичном случају пронаћи праве узроке кажњивог дела које се догодило и оне скривене мотиве учиниоца, који само дело потпуно објашњавају и карактеришу онако како је у ствари. Ако оваки рад иследника у поједином случају може бити и не би био од утицаја на саму кажњивост, ипак он остаје, а управо само тако ће и бити од правог значаја по онај још много важнији наш интерес, да што боље познајемо све социјалне прилике и морално стање друштва у коме се то дешава, а од кога, као што се данас зна, најпосле све зависи... У сваком случају, поред лепе лектуре за свакога, у писцу ових слика из живота његове полициске службе наћи ће наши иследници пример, на који се ваља угледати.

Синоћ, баш пред излазак из канцеларије, беше ми дошао Рудолф Т. Били смо пријатељи још као универзитетски ђаци. Случај је хтео, те нас је, после више година, довела служба у исту варош, и тако су понова оживели ранији добри наши односи. У службеном саобраћају врло смо често имали прилике да радимо узајамно допуњујући се као истражни судија и полицијски чиновник. Па и у приватном животу проводисмо пријатно по који часак. Но ови приватни, пријатељски часови, бејаху ређи без мало три последње године, од кад је Рудолф себи засновао свој домаћи живот и запросио једну красну и имућну девојку. При свем том, његова доцнија посета не би ме изненадила, да није био у тај мах узбуђен.

— Да нас неће ко узнемирити или прислушкивати? питахше он журно после брзог поздрава. Ја устадох, закључах врата и намакох пред њих густу завесу.

— Као што видиш, тајни кабинет комесара полиције уређен је и готов да прими највеће тајне, одговорих му као ушали...

— Право велиш, то је тајна што ме данас теби доводи, а ту тајну могу поверити само своме старом пријатељу, а не полицијском чиновнику, примети он суморно и седе као изнемогао на столицу. Светлост лампе, која му при том лице обасја, показује ми пометеност његову. Мора да је врло озбиљна ствар, ради које ми је дошао.

— Рудолфе, — рекох му пријатељским гласом, — држим да не треба да те тек уверавам о своме сталном пријатељству. Он ме и не слушаше. Његове мисли морале су бити прибрале око нечег другог. Поглед му беше укочен у једну тачку пред њим.

— Јесу ли ти при руци акти о тровању Марте М?... — упита ме од једанпут. — Ту су, сигурно, одговорих, њих је у своје време вратио првостепени суд ради евентуалне даље истраге. Та парница, као што и сам најбоље знаш, није још свршена.

— Она ће се сад свршити, рече он одважно... Бејаш изненађен. — Без сумње си ухватио траг? — Јест, може бити. Шта више на — жалост...

— На жалост?

Рудолф за час застаде.

— Још ми изгледа чудно, неверица, али ако се појави као истина, било би ужасно!...

— За Бога, шта си то пронашао?

— Може бити ништа, а може бити све. Постао сам неподобан да мислим, за то сам дошао к теби, да ми помогнеш, да се нађем у овоме лавиринту. Ти тачно познајеш случај, сву си истрагу водио са мном заједно, па ћеш се моћи тачно опоменути свих детаља?

— Случај је, мислим, пробудио велику пажњу; свакога је изнедао. — Природно, и нама, услед тајанствености која га обавијаше, изгледао је двогубо интересан. Марта М. девојче из добре куће, које беше без оца и матере, живљаше код неке своје старе тетке. Та иста Марта умре напрасно и под ретким симптомима. Суд нареди обдукцију леца, лекари констатоваше тровање арсеником. Истрага беше поведена и нама обојици поверена. Један згужвани, штампани лист, на сметлиште бачен, а на коме беше трагови неког белог праха, беше једино парче доказа, које смо могли наћи. Хемјским испитивањем показало се, да су ти трагови белог праха — арсеник. Књигу, из које је лист био извучен, не могосмо нигде наћи. По свему изгледаше, да је то била нека читанка. Нисмо могли ни на кога сумњати. Најпосле били смо принуђени узети, да се Марта М. сама отровала.

— За то је говорио и факат: што је она била јако надражљива.

— Не, није била така. Марта је била природе нежне, поетске. Ја то знам, јер сам још пре несрећног случаја често посеђивао кућу њене тетке, и девојци показивао, да се за њу интересујем. Што ми је, до данас, била тајна, морам ти сада признати. Ја сам се фактички у Марту заљубио. И, искрено да ти кажем, она би била моја жена, да ми је није смрт отргла.

— А Јелена? — С њоме сам се радо шалио, јер беше ведра и расположена. Тек кад веровах, да сам у облу пуном очајања, који показиваше за умрлом сестром својом, опазио, да и она има срца, почео сам се за њу интересовати. У узајамном страдању нађоше се наша срца. Ја запросих њену руку и, пре него што је протекла година дана жалости, одведох је отару...

— Утеха у несрећи. Мартина смрт донела је њеној сестри срећу...

Рудолф скочи и ухвати ме за раме. — Зар и ти? викну он очајно. Зашто ми ту мисао ниси још онда исказао? — Рудолфе, за име Бога, немој ме рђаво разумети. Како бих ја смео тако страховиту оптужбу против твоје жене подићи?

— Страшну — за тебе, туђинца, и ти се тога грозаш, а ја, супруг, да ли да будем тужилац мајке детета свога?

— Пријатељу, прибри се, то није могуће —

— Није могуће! Да, ни ја нисам веровао, па ипак, ако ми дух није помрачен, морам сад веровати. Пресуђуј сам. Где су ти акти тровања Марте М?

— Ево, ту су. Акти не беху још упућени у регистратуру. Они се налажаху код мене ради прегледа и потврде. Одмах их нађем. Рудолф их отвори журно, дркћућом руком прелиставаше протоколе и из једнога од тих извади згужвани штампани лист.

— Познајеш ли овај лист?

— Наравно, то је лист, у коме је, по хемиској анализи, арсеник био завијен. — Баш исти. А ово је она много тражена књига, из које је тај лист оцепљен. Он извади из њепа једну стару књигу, којом увезану и пипањем већ истрљану. — Гледај само. Стране 53-54 нема, овај лист носи тај број, а и текст се слаже. Имамо corpus delicti.

— Како си дошао до тога? — Случајно — или је то био божји промисао. Слушај. Данас после подне морао сам се вратити кући, да узем један акат, који сам код куће био заборавао. Како сам знао да ми је жена после ручка отишла у стан породице Ц., да помогне у припремама за вечерашње село, нисам могао пропустити прилику, а да не погледам како се у дечијој соби чува наш мали. Тихо отворим врата, и видох дојкињу како га забавља. Она је малишана држала на крилу и певала му песму из неке старе књиге. Текст те песме учини на мене неки чудан утисак. Учини ми се, као да сам сличну песму у неким ретким приликама већ био читао или слушао. Дојкиња се уплаши од мога нескладнога држања. Извињаваше се, како није мислила ни на шта, што не би ваљало, кад је, из једног угла у орману моје жене, узела ту кожную књигу, да малога весели песмом њеном. Зграбих књигу. Први поглед увери ме, да садржи стихове сличне онима, које сам читао на штампаном листу процеса Марте М.; стране 53-54 не беше, и то ми даде доказа, да је овај лист оцепљен из књиге, да се у њ отров завије. И ту књигу моја је жена држали скривену, и ако је знала како је она онда била важна по истрагу нашу! Разумеш ли ме сада? —

— Рудолфе, не мисли увек само на најгоре. Зар није могао бити и какав несрећан случај, да јој је књига доцније само до руку дошла?

— Случај? Онда је и то случај, што је Јелена од 8. до 11. октобра 188; како сам се сада, нагнан овом страховитом сумњом, уверио из њена девојачкога дневника, била код свога ујака апотекара Г. у Л., а одмах по њеном повратку Марта се напрасно разболела? Је ли и то случај, што се Јелена, скоро сваке ноћи, из тешке сна трза уплашена и тада је увек гони слика мртве јој сестре? Њен је бол из очајања, њена нервозност од страха — моја је жена та, која је своју сестру убила, јер је моје облетање око Марте пробудило у ње саревњивост!

— Ужасно, ако би тако било! Несрећни пријатељу, шта ћеш да чиниш?

— Не питај шта ћу да чиним? Није ли истина, да ти изгледа противприродно, да муж своју властиту жену преда суду као убицу сестре њене, да жигосе свога сина као дете злочинца-матере? Па ипак морам то чинити, ако нећу да погазим заклетву, коју сам као истражни судија положио! Шта ћу чинити? То ти још не могу казати, моје су мисли пометене. Али једно је сигурно: ако још каква излаза за мене има, тај не сме бити нечастан. — Он се ухвати за шешир.

— Рудолфе, куда ћеш?

— Породици Ц. Не рекох ли ти, да је сад тамо друштво...

— Зар с таким расположењем — то није могуће.

— Морам — она ме очекује. Моћи ћу се савладати, да достојно одиграм до краја улогу, коју ми је судба у овој жалосној комедији живота наменила. Збогом!

— Рудолфе! —

Он ме више не чу. Ужаснут, погледах на акте, који има-
ђаху да узму један тако жалостан свршетак.

Не, то не може, то не сме бити! — — —

Кад првога јутра, за тим, дође извештај о несрећном слу-
чају у кући истражнога судије, ја се драговољно пријавих
својем управнику полиције, да учиним прописан увиђај. Док је
полицијски лекар констатовао смрт младог брачног пара, услед
угушења отровом угљенова оксида, отворих ја писмо које ста-
јаше на столу Рудолфову, а беше на мене адресовано. Било
је кратко.

„Све је ужасна истина. Крај главе нашега детета, она ме
је на милост преклињала. Нека јој буде. Али не од мене, него
од онога, пред чију је судјску столицу зовем, почем је зе-
маљском судији детета ради не смем предати. Што сам ти са-
општио, беше само пријатељу намењено. Ђути, детета мога
ради. Испуни ову последњу молбу твог несрећног

Рудолфа.“

Пошто сам оставио ову кућу пуну туге и жалости, попе
се дојкиња са дететом у једна кола, која беху одређена да их
одвезу кући неког даљнег сродника. Млада, плава главница,
смешаше се и радосно удараше ручицама кад коње спази.
Мало недеља по том оде и она за родитељима својим; дичте-
рија, која дави децу, однела је и то дете. Је ли Рудолф био
у праву, да сам суди?

ХРЂАВО ДРУШТВО.

Није се човек хрђав родио. Ма какви да су родитељи,
они ипак теже, да им деца буду добра и честита. Истина, још
за ране младости опажају се у детету навике и склоности.
Неко почне још у школи красти од својих другова: хартију,
пропис, пера, оловку и т. д. Неко пак, воли да хвата мале тице
у гнезду, и да им живима шије заврће. Те навике и склоно-
сти развијају се све више и више, док не постану жудје и док
га оне не одведу у вртлог неваљалих и казних дела.

Ми ћемо овде испричати кратку историју једног злочинца.

Био је син добрих, честитих и угледних родитеља... Је-
динац је... Над њим се лебдељо и пазило. Свака његова жеља
била је испуњена... Најлепше одело имао је на себи... И опет —
био је самовољан, разуздан и напрасит... Није му се могло
уговети. И ако није ни у чему оскудицу трпео, опет је био
незадовољан. Тежио је све више и више, да има новаца и да
се може на свој начин прохађати... Школу је слабо посећи-
вао... Она му је била девета брига. Радије је ишао у кафане
где има билијара, па се тамо забављао. Више пута и књиге
је своје давао у „реум“ за пиће и — билијар... Шта нису ра-
дили родитељи да га од тих навика одврате. Чак су једном
приликом и полицију звали у помоћ па — ништа. То је још
више распаљивало иначе бујан темперамент његов... Отво-
рено се бунио против родитеља. Највише је на овај поступак
утицало — друштво. Разуме се, хрђаво друштво. Оно је у њему
потстичало мржњу и отпор противу својих хранилаца. — Шта
ће теби татори? — говорило му је друштво. — Ти си пуно-
летан?... Зар да они спречавају твоју вољу? Боље мети врат
у јарам, па као и свака стока вуци терет... Из наслеђа те не
могу искључити. Ти си по закону њихов наследник. Па онда,
шта је живот? Ако се сада, у тим годинама не проведеш, кад
ћеш?... Ово је право доба живота и задовољства. На тебе се
осмехује и цвеће, и вино и — лепе очи. Зар, кад постанеш
грбав старац да онда уживаш?... На част ти све благо целог
света онда... Сад, сад треба пустити срцу на вољу. Вино, пе-
сма, црне очи, то је оно, што опија и заноси. То само даје
животу чара, милоште и љубави...

Тако му је говорило хрђаво друштво. И он, слаб по ка-
рактеру, а снажан осноном вољом и разузданошћу — послу-
шао је те савете.

...Напустио је са свим школу. Родитељи су дигли руке
од њега... Он је био потпуно слободан. Уживао је са својим
друштвом, до миле своје воље. Певао је, картао се и — љубио
је ноћне луталице... Али и томе има граница... За све то треба
новаца а он нема. — Па кради, говорило му је друштво... Ето,
и ми то чинимо па, живимо к'o бубрег у лоју... Да краде?...

Тешка, страховита реч... Сећа се, да је у школи узимао друго-
вима ситне стварчице, и да је увек због тога без казне про-
лазио. Сећао се, да је често и оца свога подкрадао па — ни-
шта. Али сада, сада, мораће дубље загазити... Мораће проширити
обим свога рада до последњих граница. И онда, за крађом
долази — осуда... Робијаш, презрен, одбачен и од Бога и од
људи... То га је испуњавало страхом и ужасом. Но, друштво
га је соколило, потстичало, одушевљавало. Оно му је изно-
сило пред очи шарене слике сладострашћа и уживања... Чудна
ми посла, — говорило му је то исто друштво, — ако што
предигнеш. И онда, зар да се некоме прелива, а други да нема
хлеба у кући?... Треба ићи за законом једнакости. Таква крађа
није — грех... И он је послушао друштво. Из порока загазио је
у — грех. Почео је красти. Из почетка омање ствари а после је
обијао туђе станове и магаче... И увек, кад је имао успеха,
друштво му је пљескало. Говорили су му *другови*, да је ге-
нијалан и да му велика будућност предстоји. „Он се тиме
одушевљавао. Постао је поносит и себичан... Он почаст гов-
вела је његовој бујној, развратној природи... Родитељи његови
сматрали су, да немају сина. Они су њега давно сахранили и
ожалили... Он је, истина, био жив, али је за њих био мртав.
Старали се, да из својих успомена избришу и само његово
име... А он? Јурио је напред у грех, у злочин... Његова бујна
природа, потстичана хвалом „искрених другова“ биваше из
дана у дан све живља, раздраженија... Тежио је да учини какво
веће дело, да изађе на глас, да се — прослави... Било је доц-
кан, да се та природа припитоми, да се скрене на стазу по-
штенога живота... Сад више није ишао ни одевен као некада.
И здравље му не беше тако као за доба прве, веселе млади-
сти... Био је блед, испијен. Друштво га је гонило да пије и
он је — пио. Пио је без мере, без граница. У пићу је хтео
да заборави на своју прошлост... Па онда, није имао ни оне
неге, коју је имао у родитељској кући. Бивало је тренутака
да се озбиљно каје. У тим тренуцима, хтео је да се врати ро-
дитељима и да их моли за опроштај. Ал' друштво, тај његов
зао демон говорило му је: да је кукавица и да од њега неће
бити никад ништа. То је потстичало његову сујету. Зар он
кукавица? Он, који је толика дела починио одважно, само-
стално, са највећом опрезношћу и вештином? Не, то није!...
И опет је јурио својим путем, у грех, у злочин...

...Протицали су дани и он је постао — злочинац у пра-
вome смислу те речи... Гледао је на своје старе, школске дру-
гове, као на своје крвне непријатеље. Криво му беше, што су
они часни људи, поштени грађани и чиновници... А он? Зло-
чинац, измет друштва, ругло светине... То га је испуњавало
још јачом мржњом према свету... Заклињао се, да ће се осве-
тити. Које? О томе није много размишљао. У његовом срцу
беше само мржња и ништа више... И друштво је ту његову
мржњу потстичало, дражило... Ах, друштво, друштво? Колико
си жучи налило и у онако раздражљиве груди овог изгубље-
ног створа?

Дошао је на оптуженичку клупу за почињена дела. Др-
жавни тужилац и један судија, беху његови школски другови.
Један га оптужује, назива зликовцем, развратником и разбој-
ником, а други... други ће му судити... Страховита коб... Теш-
ко му је. Глава му се заноси... Пред његове очи изађе про-
шлост, ведр, бајна и весела... Пред његовим очима ниже се
слика за сликом... Ено школе са својим малим торњом, на
коме је школско звонце. Оно оглашује својим танким гласом —
одмор... Гле, ено тамо види своје другове, како се играју на
ледини безбрижно и весело, док им он торбе претреса и краде
поједине стварчице... Како је у томе часу одвратан сам себи!
У машти својој види и своје старе родитеље, погружене, по-
стиђене, смрвљене под теретом његових сопствених недела...
Па онда, ето, гледа пред собом и своја два друга из доба прве
младости. Један га грозно оптужује а други ће му судити.
Судити, он, њему, другу, брату, пријатељу! Шта! Зар он при-
јатељ, брат и друг једноме злочинцу?... Осети кајање. Дубоко,
велико, право кајање. Оно је долазило из два душе, чисто,
као што је чиста роса на пролетном цвету... Судија га гледа.
Он је завирно у његову душу. Он је својим видовитим оком
смотрео шта се у тој души збива... Познао га је... И њему је
било тешко... Злочинац задрхта од тога погледа. Волео би, да
је пропао у земљу, но што се с тим погледом сукобио.

Најзад блно зајеца:

— Кајем се! Друштво, хрђаво друштво, доведе ме је до вело! И ево, пред лицем правде, пред лицем целог овог света велим: чувајте се хрђавог друштва. Ово је најжешћи отров, који трује живот, које може од Бога да направи — демона. Хрђаво друштво ствара порок, разврат, злочинце! Кајем се! Ал' ево и признајем јавно, отворено: да је само хрђаво друштво направило од мене — злочинца, преступника, неваљалца, измета друштва и државе!... Родитељи! Опростите своје заблуделом сину, јер се каје, горко каје...

Морал. Младост је лена, невина. Ал' кад се та младост у првome своје развитку нађе у *хрђаву друштву*, онда она постаје одвратна, презрена, изгубљена за цео свој живот. За то се ваља чувати хрђавога друштва. Оно нам највише и лиферује: *преступнике и злочинце.*

УХВАЋЕНИ.

1. **Димитрије — Мита — Илић** звани „**Врка**“ из Београда, побегли робијаш пожаревачког казног завода, за ким је учињена потера у 20. броју „Полицијског Гласника,“ по истој слици познат је и ухваћен у Софији. Сад се води преписка између нашег министарства спољних послова да се овај бегунац преда нашим властима.

2. **Лазар Радић** бивши бележник и благајник из Шида у А.-Угарској, чија је слика изнета у потерници прошлог броја „Полицијског Гласника“ за поарану касу у Шиду, чим је наш лист стигао у Пожаревац одмах је тамо по слици познат и ухваћен. Пожаревачко начелство стражарно је спровело Лазара Управи града Београда, где ће остати, све док се не сврше административни преговори између наше и аустро-угарске власти по конвенцији о издавању криваца.

3. **Петар Вожић** звани „**Милојка**“ из Крагујевца тражен потерницом у прошлом броју, ухваћен је у Београду. Њега је Управа града Београда већ спровела начелству крагујевачком на издржање казне.

4. **Павле Стокић — Стевић** из Мрчковца окр. пожаревачког, и **Михаило Богдановић** из В. М. Луга ср. врачарског побегли осуђеници са рада из Топчидера, ухваћени су и враћени у исти завод на издржање казне.

ОГЛАШЕНИ ХАЈДУЦИ.

Јован Прву Његран, тежак из Злота, стар 30. год. висок, у лицу црномањаст, браде, очију и косе црне; у влашком оделу, — окривљени за убиство Адама Јовановића Бекерана из Оштрења. Кад је због тога дела спровођен средској власти, отео се од спроводника, побегао у шуму и одметнуо се испод власти, и отпочео да врши казнима дела. Он се ни до данас није предао власти а остављени му је рок прошао, то га начелство окр. тимочког актом Бр. 2542. на основу члана 3. закона о хватању и утамањивању хајдука а у вези са § 243. крив. зак. решењем својим од данашњег Бр. 2542 огласило за хајдука, с тим, да је од данас слободно свакоме убити га. О извршењу овога, или на случај предаје Јованове, одмах известити детично начелство или управу града Београда с позивом на Бр. 12019.

Паун Стојић — Станишић из Бигренице окр. моравског, побегли војник сталн. кадра, оглашен је за хајдука.

Пошто је протекао рок у коме се Паун има предати власти на то није учинио, Начелство окр. моравског, актом својим № 5018 извештава све власти и обзнањује, да је свакоме лицу слободно Пауна убити.

ПОВИЈЕЊИ ХАЈДУЦИ.

Оглашени и уцењени хајдуци, Николаја Ћатовић из Трбушана и његов друг Митар Милошевић звани „**Курјак**“ из Бершића, као и јатак њиов Љубомир Веселиновић из Коштунића ср. љубић. побијени су 26 ов. месеца од потере, коју су по унутству начелника окр. рудничког г. Шурдиловића, руководили, начелници ср. љубићског и таковског.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА.

Светозар — Војислав Урошевић звани „**Сека Перса**“.

— За што си први пут осуђен на робију?

— На правди Бога, господине.

— А други пут?

— Исто тако.

— А трећи пут?

— И трећи пут на правди Бога.

— А четврти пут?

— Тада, ама баш ништа нисам био крив.

— Баш ништа?

— Ништа.

— Онда значи, да си прва три пута макар мало био крив?

— Оно, знате господине, није било без ништа, ал' опет, нисам тако много био крив.

— Па што онда лажеш, лопужо једна, да си на правди Бога осуђен?

Тако се Светозар бранио приликом саслушања у полицији за једно иступно дело. Ово нас је подсетило на познати догађај за време кнеза

Милоша, кад је једном приликом испитивао робијаше шта је ко згрешио, — па оне, што су признали своја дела, пустио кући, да не кваре оне аоштене што и даље осташе на издржавање казне.

Светозар је један од опаснијих лопова београдских. Још као малољетан, године 1880., осуђен је од стране нишког првостепеног суда на две године робије, због опасне крађе. Чим је ову осуду издржао, крајем 1882. од истог суда осуђен је на три године робије опет због опасне крађе. Кад је ову

осуду издржао, крајем 1886. год. дошао је у Београд и удружио се са Костом Панчевцем, чувеним коцкаром у то време, а сада 20 годишњим осуђеником (види слику у 5. бр. на стр. 38. од 1897. године). С њиме у друштву разбио је неколико дуђана овде у Београду па одмах за тим пређу у Панчево, па и тамо разбију дуђан једног јувелира и похарају га. Много је муке наша полиција имала док их је овде у Београду похватао. Коста буде 1887. год. осуђен на 20 а Светозар на 12 година робије у тешком окову. Од ове осуде Светозар је издржао само 4 године а остало је помилован. Његова умешност и претерана сервилност, због којих је особина од својих другова и назван „**Сека Перса**“ много је допринело овоме његовом понашању.

Кад се докопао слободе, он је својом познатом умешношћу успео, да се, као послужитељ увуче у једну већу кућу београдску, у којој је остао две године. И ту је прилично крадучао, али благодарећи својоме господару који је снадао у ред људи што не радо кога оптужују, он је од овога изашао здрав и читав. За тим, ступи као портир у један овдашњи хотел. Ту је Светозар остао до краја 1896. год. а тада је због крађе новаца једноме госту дошао и по четврти пут под суд. Почетком године 1897., од стране првостеп. суда за град Београд Светозар је осуђен на годину дана затвора. Ову казну издржао је марта месеца тек. год. и сада је опет у слободи.

Донесећи му слику, циљ нам је, да, како полицијским властима, тако и свима читаоцима обратимо пажњу на овог препреденог лопова. Светозар је родом из Крагујевца; има 32 године; високог је раста; плав у опште и добро развијен. Почетком мес. Априла тек. год. протерао је из Београда за Крагујевац. Тада је и сликан.

Сотир Михајловић — „Тирче“. Полицији је познат као по све дрзак и опасан лопов и кесарош, који у својим операцијама радо употребљава нож и револвер. И сами његови другови познају га као насртљива, па га се боје. У осталом, и сама га физиономија издаје за злочинца. Сотир је родом из Крушева, у Ст. Србији, али овде живи од пре 15 година. Има му 33 године; средњег је раста; сувоњав је; плав у опште. До сада је два пута судски осуђиван. Први пут године 1883., на две године робије због крађе новаца Јевти Најдановићу, месару оvd. Други пут 1893. на пет година робије због покушаја убиства над Илијом Димитријевићем кафецијом оvd. Обе пресуде изрекао је првостепени суд за град Београд. Од последње осуде Сотир је издржао 4 год. а једна му је путем највише милости опроштена. 30. септембра пр. год. пуштен је у слободу и продужио свој стари занат. Полиција београдска ансила га је и протеривала неколико пута. Последњи пут месеца Априла тек. год. ухватио га је и казнио комесар топчидерске полиције г. Сима Н. Обреновић. По издржаном седмодневном затвору Сотир је прогнат у Крагујевац. Скрећемо пажњу свима полицијским властима а и грађанима на овог по све опасног зликвца и лопова.

Манасије — **Манојло Стојановић** — **Стојковић**. Родом је из Кичева, у Ср. Србији, средњег је раста, има 22 год., неписмен је, не зна никакав занат. Није до сада судски осуђиван ваљда само с тога, што је непрестано по полицијским затворима све због омањих крађа, превара и скитње. Само од почетка ове године па до сада преко 15 пута био је у затвору управе гр. Београда. После сваког издржаног затвора протериван је у унутрашњост Србије али се он редовно из прогонства враћао. Последњи пут Манасије је кажњен са 10 дана затвора пресудом кв. савамалског од 1. тек. мес. № 3322 и прогонство у округ врањски. 11. маја т. год., по издржаном затвору, прогнат је у Врање. Манасије је, може се с правом рећи, одрастао у „главначи“ управе гр. Београда.

Он је на њу толико навикао, да му је, вели, необично кад је у слободи. Још кад би увек добијао цео лебац и кад ме не би затварали у ћелију, пристао би, драге воље, да до века останем у затвору, вели овај бедни Манасије.

Припазите на њ' да не учини какав тежи злочин, јер сви знаци потврђују, да је на то готов.

ПОТ Е Р А.

Живан Савић и **Василије Ђ. Николић**, оба из Београда, редови-рекрути I батаљона VII. пука, побегли су из команде.

Живан је средњег раста, висок 1.67 у обиму 82 см. бркова малих, жутих; браду брије, очију плавих. Василије је омален, у висини 1.59, обима 79. см. очију плавих, бркова малих, браде нема. Пронађене упутити стражарно управи града Београда, с позивом на Бр. 11750, ради спровода у команду.

Сава Врччевић из Малог Мокрог Луга, отишао од своје куће још 8. пр. м-ца и до данас се није вратио. Сумња се, да се са њим није какав хрђав случај догодио. Он је висок, крупан, црномањаст, брије браду, говори крупно, предње зубе нема ни на доњој ни горњој вилицы, има 45 год. Од одела има на себи чакшире, кожни грудњак, на ногама опанке, има белег код увета иза врата. Наређује се живо тражење насталога Саве. О проналаску одмах известити начелство окр. подунавског с позивом на Бр. 9848 или начелника среза врачарског на Бр. 6250, а може и упр. града Београда на Бр. 12165.

Петар Валић — **Палец** мађарски војени бегунац који је 16 ов. м-ца нађен у Смедереву и који је према претпису г. Министра иностраних дела од 8-II. 97 г. Бр. 1498 притворен, пошто је у иностранству казнимо дело учинио, — 17. ов. мца утекао је из круга апсане начелства подунавског, када је са осталим апсеницима на чист ваздух био пуштен. Он је вероисповести католичке, има 21 год., стаса средњег, смеђ, косе црне, образа обичних, чела висока, очију и обрва црних, бркова омањих црних. Од одела има на себи блузу немачких војника, плаву, са црвеним леђницама на јаци с преда, панталоне од отворене материје; на глави шешир а на ногама полловне жуте ципеле. Наређује се потера. Пронађеног треба стражарно спровести начелству у Смедереву с позивом на бр 10.009

Милосав Васић циганин из Ковачевца среза беличког окр. моравског, који је у друштву са Матом Васићем онд. извршио опасну крађу Стевану Селимановићу, из Бара среза гружанског, побегао је из притвора јагодинског првостепен. суда 8. марта ове год. Милосав је раста средњег, боје смеђе, обрва густих и нагнутих, бркова смеђи, нос повијен, на левом оку има бело на зеници, по занату котаричар. Наређује се потера. Пронађеног треба стражарно спровести дотичном суду с позивом на Бр. 9260, или управи града Београда на Бр. 11831.

Љуба Симић, стар 19 година, који је у 1895 год. био шегрт код Тодора Првуловића, трговца оvd. и који је извршио истоме покрађу, априла месеца исте године, у разним стварима, па одавде одмах отумарао незнано куда, прека је потреба да се пронађе ако је жив, пошто његов отац, Аврам Симић, писар општине сикиричке, у окр. моравском, сумња, да му је син — Љубомир — убијен негде на путу од кочијаша, Љубомира Митића-Банаћанина оvd., који га је возио из Ниша за Алексинац, одмах пошто је из Прокуња у Ниш поменуте године утекао, и кога је зато и оптужио сада, а овај, међутим, то не признаје. Скреће се пажња свима полиц. властима, да га живо у реону свом потраже, па нађеног стражарно спроведу Управи града Београда или Начелству окр. топличког с позивом на акт Бр. 2975.

Првостепени неготински суд актом од 19. маја ове год. Бр. 6903 доставио је Управи града Београда следеће:

„Решењем неготинског првостепеног суда од 17 априла ове год. № 5890, које је извршило постало, Станбов Петруца, теж. из Дубочана стављен је под суд и из притвора да се брани, због опасне крађе.

Како је опт. Станбов пре стављања под суд побегао за време истраге из притвора општинске суднице и сада се не зна где се налази, то се наређује потера.

Он је стар 38 год. стаса средњег, сувоњав, лица правилног, бркова малих без браде. Од одела има беле старе сукнене чакшире, стари гуњ од црног сукна, на глави велику црну шубару, на ногама опанке и обојке; писмен је, говори српски и румунски.

Нађеног треба стражарно спровести, Упр. гр. Београда.

Печат општине белушићске украђен је 27. пр. м-ца из суднице приликом премештања канцеларије из једне у другу собу. Том приликом одсечено је 30 ком. непопуњених сточних пасоша под серијама: 18442—18472 у намери, да се лопов користи приликом крађе стоке. Скреће се пажња свију полиц. власти да живо у свом реону потраже лопова са покрађом, па нађеног стражарно спроведу, Управи града Београда или Начелству окр. моравског с позивом на акт Бр. 4624.